

BİR GÜN SOVYET RUSYA
YIKILIRSA

yazan:
Erhan Löker

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE.2250

I Ç İ N D E K İ L E R

ÖN SÖZ.

- I - GİRİŞ.
- II - BİR GÜN SOVYET RUSYA YIKILACAK MI?
Sovyet Rusyayı yıkılmaya götüren sebep ve ahiller:
Mahiyeti itibariyle mütecaviz oluşu,
Tıpkı Almanya Hitlerizmi gibi, insan haklarına riayet etmeyen demokrasiye inanmayan bir zihniyete sahip oluşu,
Bolşevizmin dünyadaki millîleşme cereyanına aykırı olması.
Sovyet Rusya nasıl yıkılacak ?
Dünya milletlerinin elbirliği ile Sovyet Zincirini kırmaları,
İç ihtilâlle Sovyet rejiminin yıkılma ihtimali.
- III - SOVYET RUSYA YIKILIRKEN GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURULACAK ESASLAR.
Bir hastaya gösterilecek dikkat ve ihtimam,
Şimdiden her şeyin inceden inceye hesaplanıp tesbit edilmesi.
- IV - RUSYADA BOLŞEVİZMDEN SONRA POLİTİK DURUM.
Milletlerin durumlarının tesbit edilmesi ve millî devletlerin kurulması,
İnsan haklarının tahakkuku.
- V - KOMÜNİZMİN YERİNE GEÇECEK İKTİSADÎ SİSTEM.
Zaruri geçit devresinin tasviri,
Müşterek mülkiyet altında bulunan malların akıbeti:
Dağıtma yoluyla fertlere verilecek mallar,
Devletçilik prensibiyle idare edilecek mallar,
Milletlerarası işletmeler.
Yeni ekonominin yöneleceği istikamet.
- VI - İQTİMÂİ VE KÜLTÜREL DURUM.
- VII - BOLŞEVİZMİN YIKILIŞINDAN SONRA DÜNYA SİYASÎ MUVAZENESİ.

Ö N S Ö Z

Okuduğumuz kitaplar, gazete ve dergi sayfalarında gördüğümüz yazılar, ajans haberleri, devlet adamlarının nutukları, bize, Sovyet rejiminin içyüzü hakkında yeter derecede bilgi vermiştir.

Bunların bir kısmı hadiseleri naklediyor. Diğer bir kısmı da, tahlil ve tenkidini yapıyor. Artık hadiselerin sebep ve mahiyetlerini biliyoruz. İyi ve kötü tarafları hakkında kusursuz kanaatlerimiz var.

Fakat bütün bunlar Sovyet rejiminin "nasıl olduğu"na dairdir. Onun istikbali, yani, "ne olacağı" meselesi de mühimdir. Burada sadece, " 3 üncü Dünya Harbi yaklaşıyor" veya "Harp olursa Sovyet Rusya yıkılacaktır" demek kâfi gelmez. Yıkılıştan sonrasını da düşünmek gerekir.

Yıkılıştan takiben "neler olacağını" şimdiden kesdirmeye çalışmak bir kehanet değildir. Hele, "Ne yapmak lâzım geldiği " ni araştırmak bir borçtur.

İşte, "Bir gün Sovyet Rusya Yıkılırsa" adını verdiğimiz bu broşür yukarıdaki sorulara cevap vermeye çalışacaktır.

Bolşevizmin gaye ve mahiyeti hakkında yazılmış bütün eserlerde ileri sürülen fikirleri, sistematik bir tashife tabi tutmaya çalışarak, broşürümüzün I,II ve III üncü bölümlerinde ele aldık. IV, V, VI ve VII inci bölümlerde ise, Sovyet idaresinin artık ortadan kalkmış olduğunu farzederek, şayet böyle bir durumla karşılaşsak "Ne yapmak lâzım geldiği"ni tesbite çalıştık.

Dünya politikasının hemen hemen en zor ve nazik mevzularından birini, acizane gözden geçirirken yapmış olduğumuz bir hata varsa şimdiden af dileriz.

E.L.

BİR GÜN SOVYET RUSYA YIKILIRSA

. I .

GİRİŞ

İkinci dünya harbi dediğimiz o vahşi boğuşma sona erdiği zaman, insanlık, uğrunda bir çok kurbanlar verdiği kara günlerin ardından daha iyi günlere kavuşacağını ümit etmişti. İlk bakışta buna hiç bir mani de yoktu. Ekserisi, Birleşmiş Milletler teşkilâtının iyi üyeleri olmak sıfatını haketmiş bulunan bir kısım galip devletlerin, savaşı idare eden liderleri tarafından, yeryüzünde insanlığın zaferi için çalışan her ferde, harbin sadece ölmek veya öldürmek için yapılmadığı, daha çok, bir takım insanî haklarının devamı ve yaşaması için kendisini feda etmesi lâzım geldiği öğretilmişti.

Örçil'in (V) şeklinde açılan parmakları arasında, müttefik vatandaşları kuru bir zaferin müjdesini değil, harp sonu dünyasının mes'ut ve müreffeh hayat şartlarını görüyorlardı.

Birleşmiş Milletlerin zaferi kazanmasına en büyük yardımı, Amerikan silâh fabrikaları değil, belki de Ruzkelt'in dört hürriyet prensibi yapmıştı.

Berlin kapılarında Avrupa harbi son günlerini yaşarken; Almanyanın kayıtsız şartsız teslim oluşunu tesbit eden vesika imzalanırken; Hiroşima ve Nagazakide patlıyan atom bombaları Hirohito'yu gökten yere indirirken; müttefik şehirlerinde, kazanılan zafer çılgınca kutlanırken; savaşı idare eden ve kazanan ideallerin artık şe'niyet sahasına geçmeleri bir gün meselesi addediliyordu.

Fakat, yavaş yavaş özlenen hayatın uzaklaştığı görüldü. Ondan sonra, gündelik mevzular ve dedikodular bütün işlere başlangıç noktası olmağa başladılar.

Birleşmiş Milletler, büyük devletlere tanınan lüzumsuz imtiyazlarla, eski devlet şekillerini andıran, aristokratik idareli bir teşekkül oldu. Bunun ilk neticesi, meşhur proleter-aristokrat sovyetlerin delegesesi Gromikonun mütemadi vetolarıyla teşkilâtın nazik idare cihazlarının meflûç bir hale girmesiydi. Bu hadise, sadece Birleşmiş Milletler teşkilâtının içine münhasır kalmadı. Harpten sonra yapılan, hemen bütün milletlerarası toplantılarda, Rusların çevirdikleri dalavereler, acı hakikatler olarak karşımızda durmaktadır.

Mihverin yıkılışından sonra derhal kavuşacağımızı sandığımız barış nerede? Yoksa insanlar, burunlarına barut kokuları gelirken, daha uysal, daha anlayışlı ve daha ziyade anlaşma taraftarı mı oluyorlar? Veya, barut dumanlarının dağıldığı, silâhların kınlarına sokulduğu bir dünyada, iki üç politikacı ve bir diktatör, keyfi hareketlerine karşı gösterilen tahammül derecesini mi anlama-

ya çalışıyorlar ?

Böylece realitelerin en acıklı safhasına geliyoruz. Berlin civarındaki ölüm kampı kalktı, fakat Moskova yakınındaki ölüm kampı duruyor. İkinci dünya harbinin fiilî müsebbibi olan Hitler öldü, fakat üçüncü dünya harbine bilfiil müsebbiplik edecek başka bir diktatör yaşıyor.

Şu halde, ne olacak ?

Durumun ana hatlarını çizerseniz ne olacağını görmüş oluruz.

Bu iş için öyle pek fazla düşünmeye, derinliğine, genişliğine tetkikler yapmaya lüzum yoktur. Size, iki ufak misalle, yahut, iki ayrı prensibi ifade eden düşüncenin arz haritası üzerinde resmettikleri işaretlerle facianın başlangıç ve sonuç noktalarını gösterebiliriz :

Birinci misal: En canlı ve en yakın delilini görmek isteyenler- -Bilmiyoruz, başka yerlerde bulunanlarında da varmıdır?- Ankaradaki Moskof sefaret-hanesinin önüne kadar gitsinler, başlarını kaldırsınlar ve üçüncü cihan harbinin daha ilân edilmeden başladığını gözleriyle görsünler. Moskof sefaret-hanesinin ön cephesinde, karşıdan bakınca sağ tarafta, kabartma bir dünya haritası ve üzerinde beş kıtayı kucaklıyacak şekilde yapılmış kızıl orak çekiç var. Bolşeviklerin meşhur kızıl dünya isteklerinin adeta tek heceyle ifade edilebilecek kadar kısaltılmış bir ifadesi. Hitlerin kölelik habercisi yeni nizamı ile, Stalinin Allahı, Dîni, İmanı, adaleti, milleti olmıyan kızıl dünya nizamı arasında ne fark görüyorsunuz ?

İkinci misal: İkinci misal ise, insanların ve milletlerin hürriyetleri prensibine inanmış, fert üzerinde kayıtsız şartsız devlet tasarrufunu reddedererek sosyal adalet fikrini bütün gayelerinin başına geçiren, hür milletler ve hür insanlar tarafından benimsenen Birleşmiş Milletler teşkilâtının etrafı sulh ve saadeti temsil eden, defne dallarıyla çevrilmiş dünya haritasını taşıyan timsali bize açıkça göstermektedir. Hülasa edersek, bir tarafta ölüm veya ölüme bedel yaşama; diğer tarafta hürriyet, adalet, istiklâl, milliyet prensiplerini gerçekleştiren bir dünya nizamı.

Hitler etrafına saldırdığı zaman, insanlık yine bu iki şıkla karşı karşıya kalmıştı.

Neticeye tekaddüm eden bu günkü hal şudur ki, uzak veya yakın bir gelecekte bu iki zihniyet, yeniden harp meydanlarında karşılaşacaklardır.

Şimdi, bu karşılaşmayı zaruret haline getiren ve neticeyi tayin edecek olan sebepleri saymaya çalışalım:

. I I .

B İ R G Ü N S O V Y E T R U S Y A Y I K I L A C A K M I ?

Bu bahiste iki ayrı hususu tetkik edeceğiz: birincisi, Sovyet Rusyanın ne için yıkılacağı; ikincisi ise nasıl yıkılacaktır.

S O V Y E T R U S Y A Y I Y I K I L M A Y A G Ö T Ü R E N
S E B E P V E A M İ L L E R

Sovyet Rusyayı yıkılmaya götüren sebep ve amilleri üç kısımda gözden geçirebiliriz:

M a h i y e t i i t i b a r i y l e m ü t e c a v i z
o l u Ő u

Almanya ve Hitler'in yeni nizamı, bütün dünya milletlerinin köle mertebesine düşürülmesini temin için ortaya atılmış bir iddiaydı. Karşısına çıkan, insanî ve hürriyetperver dünya nizamı fikrine mağlûp oldu. Fakat, zaferden sonra, beklenen iyi günler gecikmeye başladı. Bu gün ortalıkta esen kötümser hava herkesçe malûmdur. Bütün dünya bu kararsızlığın mes'uliyetinin Bolşeviklere ait olduğunu biliyor. Tesadüfen harbi kazanan tarafa katılmış olan, en az Alman yeni nizamı kadar kötü gayelere sahip Sovyet diktatörlüğü, müttefikler safında harpten çıkınca, kendisine galibiyetini tanıdığı bazı imtiyazları süratle kötüye kullanmaya başladı.

Bunun sebepleri nelerdir? hadiseyi, sadece diktatörün şahsî ihtirasları veya fazla kuvvetin sağladığı bir nevi kendine itimatla izah edersek çok dar bir neticeye varabiliriz.

Hakikatte, Sovyetlerin ancak kendi muhitlerinde cereyan edebilme vasfını arzeden meşhur "Demirperde arkası" faaliyetleri henüz bir başlangıçtır. Asıl gaye, kürreiarzın şu veya bu mntakasında tecrit edilmiş olarak değil, milletleri ve insanlığı köle haline getirerek bütün dünyada Bolşevik idaresini kurmaktır.

" Dünya proleterleri birleşiniz ", " Kızıl ihtilâl " yaygaraları, bu gayrı insanî hareketin ilk ve son hedefini teşkil ediyor. Birleşmiş Milletler ruhuna sadık, hatta, onun bir hamle yaparak daha müttekâmil bir şekle gelmesini isteyen; hür ve istiklâllerine fazlaca bağlı dünya milletleri ise, kahhar bir ekseriyetle Bolşevik tehlikesi karşısında tek bir cephe halinde birleşmeye başlamış bulunuyorlar.

Eğer hür milletler, şimdiden bolşevik cehennemini yıkmak için askerî harekete geçmiyorlarsa, bu onların kabul ettikleri iyi prensiplerin bir neticesidir. Mamafih şunu bilmeliyiz ki, biz istediğimiz kadar onu hoş görmiye çalışalım, o bir gün eline fırsat geçirirse, Polonyada, Bulgaristanda, Yugoslavyada ve diğer işgal ettiği memleketlerde yaptıklarını her millete yapmaktan çekinmeyecektir.

Tıpkı Almanya Hitlerizmi gibi
insan haklarına riayet etmiyen
demokrasiye inanmıyan bir zihniyete
sahip oluşu

Sovyet Rusyanın mütecaviz karakterini incelerken, onun kendi tesir sahası dışında kalan milletlere karşı arzettiği durumu göz önünde tutmuştuk. Halbuki, sadece dış görünüşü değil, aynı zamanda ve ondan çok daha mühim olan iç vaziyeti de kendisinin yıkılmasını icap ettiren yüzlerce sebebi ihtiva etmektedir. Hatta, iç vaziyet, daha vahim bir hadise olarak bu yıkılışı bir ihtiyâç haline getirmektedir.

Bolşevik rejiminin yıkılmasını zaruret haline getiren ~~iki~~ sebepleri iki grupta toplıyabiliriz: insan haklarına riayet etmemek ve demokrasiye aykırı olmak.,

INSAN HAKLARINA TECAVÜZ EDEN SOVYET REJİMİ

Sovyet rejiminin yıkılmasını intac edecek önemli bir sebep, onun belli başlı insan haklarını tanımaması esasında mündemiçtir. Demokrasinin şartlarından olan insan haklarına; cemiyet halinde yaşamının icaplarından olan insan haklarına; nihayet insan olarak yaşamının bahşettiği insan haklarına aşırı riayetsizlik, en ufak sebeplerle bu hakların sonsuz ihlâli, Sovyet rejimini menfur ve ortadan kaldırılması zaruri bir hale getirmiştir.

Sovyet rejimi, Bolşeviklik, medeniyetin ve insanlığın yüz karasıdır. Sibiryanın korkunç insan yutucu bataklıkları, G.P.U. veya N.K.V.D. nin adam öldürme cihazları, Hitlerin ölüm kamplarının benzerleri gibi vasıtalarla bir anda aileleri, hatta bir bölgede oturan milyonlarca insanı süren ^{gâh öldüren} Bolşevik rejimi ne dereceye kadar yaşanıya lâyıktır. Yahut, insanlık, Sovyet rejiminin bu gayrı insanî tezahürlerine ne zamana kadar lâkayt kalabilecektir.

İnsanların ilk ve en temel hakkı olan yaşama hakkını bile, eski devirlerin kölelik müessesesinde olduğundan daha adi esaslarla soysuzlaştıran komünist idaresi artık Hitlerizmin yanına gitmelidir.

Bolşevik diyarında insanlar için, ölümle yaşama, zindanla serbesti arasında hiç bir fark yoktur. Her insan, sokakta giderken, evinde otururken, hatta yatağında uyurken, hülâsa hayatının her saniyesinde ölüm veya zindan, yahut da bir Sibiryaya seyahati ile karşılaşabilir:

İnsanlık bu amansız düşmanından kurtulmak için, onun kendisine saldırmasını mı beklemelidir?

BOLŞEVİZMİN ANTİDEMOKRATİK CEPHESİ

Bolşeviklerin sık sık tekrarladıkları, her fırsatta öne sürdükleri bir başka oyunları da demokrasidir. Onların nazarında, komünizm, "ileri demokrasî" dir. İleri demokrasinin ne olduğunu her kesin öğrenmiş olduğu

bu dünyada, kendi aleyhlerine ihdas g l n ç durum, baza acı hakikatleri de bütün çıplaklığı ile görmemize mani olamıyor.

Biz komünizmin demokratik bir cephesi olup olmadığını m nakağa bile etmiyeceğiz.  nki, yukarıdan beri tetkik ettiğimiz hususlar Sovyetler Birliğinde demokrasi kelimesinemek n aramanın adeta delilik olacağını açıkça göstermektedir.

Bunun için, komünizmde demokratik bir taraf aramak gibi, gayrı akl  bir iş yapacağımıza, komünizmin demokrasiye uymıyan, antidemokratik cephelerini gözden geçirmeye çalışalım. Bütün dünyada kabul edilen umumi bir esas olarak, demokrasinin birinci kaidesi seğimdir. İkinci kaidesi ise bu seğim hağkının devam etmesidir. Son zamanlarda bunların arasına katılan  nc  bir kaide de seğimle dahi olsa, vatandaşların iradesini ketmedecek bir rejimin, hele diktatörlüğün iŐbaŐına geçememesi esasıdır. Bu kaidelerin her birisi, en m sama-hala man sında kullanılsa bile gene Sovyet Rejimine aykırı düŐmektedir.

İŞte daha ilk esaslardan karşılaştığımız bu demokrasi aleyhtarı durum, iyi bir demokraside rastgelinebilecek bütün demokratik müesseselerin bu memle-kette teŐs s ne mani olmuştur. Halbu ki, zamanımız demokrasi tel kkiyatı, demokrasinin yalnız bulunduğu yerde yaŐıyanların faydalanması icap eden bir sistem olması esasını, bu esasa müessir olmayacak Şekilde deđiŐtirmiŐ, bizlere yalnız kendi refah ve saadetimizi d Őnmeyi değil, bütün memleketlerde h r ve demokratik esaslarla mücehhez rejimlerin kurulması fikrini de kabul ettirmiŐtir.

Bu gayeye göre, h r ve demokrat milletler için, tamamen demokrasiye aleyhtar bir rejim olan komünizmin kaldırılmasına çalışmak artık kaçınılmaz bir zerruret haline gelmektedir.

Görülüyor ki, Sovyet rejiminin arzetmekte olduğu, insan haklarını iğne-yen ve demokrasiye aykırı düşen manzara, ona tanınan yaşama hakkını da artık kaldırtacak bir zaviyete gelmiŐtir.

B o l Ő e v i z m i n D   n y a d a k i m i l l i l e Ő m e c e r e y a n ı n a a y k ı r ı o l m a s ı

Sovyet Rusyayı yıkılmaya götüren sebep ve amillerin  nc s , dünyadaki millîleşme cereyanına aykırı gayede olmasıdır. Bolşevizmin ilk prensiplerinden birisi de, Şüphesiz ki, milleti ve millil liği reddetmesidir. Milliyeti reddederken, tarih  maddeciliğin, milletsiz beynelmilelciliğin ve sınıfılığın bir neticesi olarak, insan hürriyetlerini ve haklarını, ahl k , d ni, hülâsa millete bağlı olan her Şeyi reddetmek yoluna gitmiŐtir.

Bolşevizmin bu gayrı millî tezahürüne karşı, İkinci Cihan harbini taki-ben, birinci dünya savaşı sonunda husule gelenden çok daha Őumull  bir cereyan halini alan millîleşme ve millet olarak yaŐamanın Şartlarına uyarak devlet kurma hareketleri başlamıştır. Endonezya, Mısır, Suriye, Ürdün, en son olarak

Hindistan meselelerinin hal şekilleri ve bu memleketlerde yaşayan milletlerin geniş ölçüde menfaatlerine uygun rejimler tesisi cihetine gidilmesi, yeryüzündeki millîleşme cereyanına kâfi birer misaldir.

Millîleşme cereyanının daha da kuvvetlenmesi, hatta bütün dünya milletlerinin hür ve müstakil devletler haline geçmesini isteyecek bir dereceye gelmesi ihtimal dahilindedir. Bolşevizm ise bu terakkilere karşı gelebilecek en birinci düşmandır.

İkinci dünya harbinden sonra, Bolşevik istilâsına uğrıyan ve halen işgal altında bulunan bazı memleketlerde kızıkların nasıl hareket ettikleri herkesçe bilinse gerektir. Ticaret anlaşması adı altında yapılan soygunculuk şartnamelerinin tesbit ettikleri esaslar bile onların bu hareketlerini gösterebilir. Kaldı ki, bütün milletlerin millî varlıklarına tecavüz etmek ve topyekûn köleliğini istemek gibi hareketler, Bolşeviklerin mahiyetini pek açık ortaya koyabilecek delillerle yüklüdür.

N e t i c e : Sovyet Rusyayı yıkılmaya götüren sebep ve amiller adı altında üç ayrı hususu tetkik ettik. Birincisi, Bolşevikliğin mütecaviz karakteri; ikincisi, kendi iç hayatında da insanlığa aykırı bir istikamet gözetmesi; üçüncüsü ise, dünya yüzündeki millîleşme ve milliyet cereyanına aykırı bir sistem olmasıydı.

Bu üç sebebin her biri, Sovyet rejiminin dünya yüzünden kaldırılması için başlı başına birer dayanak noktası olabilir. Kaldı ki, bu menhus rejim her üç sebebi de nefsinde ~~emekte~~ cemetmektedir. Bu hal, büyük bir zarâretin ifadesi olarak onun yıkılışını hazırlamaktadır.

S O V Y E T R U S Y A N A S I L Y I K I L A C A K

Sovyet Rusyanın yıkılışı hem iç, hem de dış tesirlerle olabilir. Yıkılışı intac edecek dış tesir 3 üncü dünya harbidir. İç tesir ise büyük bir ihtilâldir.

D ü n y a m i l l e t l e r i n i n e l b i r l i ğ i i l e B o l ş e v i k z i n c i r i n i k ı r m a l a r a

Dünya milletlerinin elbirliği ile Bolşevik zincirini kıracakları günler uzak değildir. Mamafih, bu sözlerimizle, bizim bir harp kundakçısı olduğumuz zannedilmesin. Zira böyle bir hareket, hem Türk kanunlarına göre suç teşkil etmektedir, hem de yeni bir harbe karşı bazı devletlerin almış oldukları duruma aykırıdır.

Görüşümüze göre, Bolşeviklere karşı fiilî bir cephe almış olan dünya milletlerinin en son dakikaya kadar Rusyaya harp açmalarına şimdilik imkân yoktur. Zira onlar halâ eski bir zihniyeti devam ettirmek hususunda ısrar et-

mektedirler. Bu eski zihniyet ise, ikinci dünya harbine tekaddüm eden günlerde en vazih şeklini bulmuştur. Malûmdur ki, demokrasi dünyası, kendisini mahvetmiye çoktan hazırlanmış ve karar vermiş bulunan Almanyaya karşı en son dakikaya kadar uzlaştırma gibi uyusuk bir siyaset takip ediyordu.

Bu gün de, aynı hareketler Bolşeviklere karşı gösterilmektedir. Yalnız, hafifçe sinirli ve sert bir hava vardır, o kadar. Oysa ki, Bolşevikler kendilerini yoketmek için bütün plânlarını hazırlamışlardır. Bundan böyle, Rusya ile herhangi bir anlaşma ve hele devamlı bir sulh ihtimalini düşünmek kadar manâsız bir şey olamaz.

Demıştik ki, Bolşeviklere karşı fiilî bir cephe almış olan dünya milletlerinin en son dakikaya kadar harp açmalarına şimdilik imkân yoktur. Bunun sebeplerini de tetkik etmiştik. Şimdi, mevzuubahs " en son dakika " nın nasıl teayyün edeceğini düşünelim. Bu iki şekilde olabilir : Birincisi, Birleşmiş Milletler ruhuna sadık kalan dünya milletlerinin bu günkü tatsız duruma son vermek için, doğrudan doğruya Rusyaya harp açmalarıdır.

İkinci ihtimale gelince, bu, Rusyanın harbe sebebiyet verebilecek bir maceraya atılmasıdır.

Fikrimize göre son dakikayı bir bolşevik işareti tayin edecektir. Mesele Rusyanın hür bir millete tecavüzü veya komünist ihtilâli çıkarmak için, bu gün Yunanistanda yaptığından daha açık bir faaliyette bulunması gibi.

Yahut, son dakikanın tayinine yarıyan sebep bu kadar mühim olmayabilir. Umumiyetle önceden tayin edilebilmesi imkânsızdır. Yalnız şunu söyleyebiliriz ki, son dakikayı tayin edecek saat Rusyada ve ihtimal Kremlin sarayında çalacaktır.

Harbin taraflarına gelince; bir tarafta, esaret, açlık, ölüm, katliâm, milletlerin şursuz sürülere tebdili gayeleriyle mücehhez olan Bolşevik rejimi, yani Sovyet Rusya ile peykleri; diğer tarafta ise, hürriyete âşık, insan haklarını tanıyan, şursuz komünizm yerine içtimâî adalet fikrini kabul etmiş, bütün dünya milletleri bulunacaktır. İşte bu durum harbin neticesini önceden kestirmemize yaramaktadır. Ne olursa olsun, Sovyet Rusya yıkılacaktır. Harbi gene ikinci dünya harbini kazanmış olan zihniyet kazanacaktır.

Taraflara ve başlayış şekillerine göz gezdirdikten sonra, diğer bir mesele olan muharebenin sevki idaresine de bir kere bakmak faydalı olacaktır. Bu hususta iki esas tatbik olunabilir. Birincisi, müşterek bir faaliyet programı çizmiş olmakla beraber, bütün devletlerin ayrı ayrı harbe girişmeleri, yani kısacası üniforma ayrılığıdır. İkincisi ise, Bolşevizme karşı harbedecek bütün orduların, Birleşmiş Milletler ülküsünün bayrağı altında toplanarak, harbi tek bir merkezden ve tek bir erkânı harbiye ile idare etmesidir. Her iki esasın, yeknazarda birbirinden pek farkı yok gibi görülüyorsa da, gerek maddî ve gerekse manevî bakımlardan ikinci esas, yani üniforma birliğini kabul etmek yerinde olacaktır. Bu esası terviç için muhtelif sebepler ileri sürebiliriz :

Sovyet rejiminin yıkılışından sonra, yeni ve başlı başına bir harbe sebep teşkil edecek başkaca bir zih niyet meydanda kalmıyacaktır. Eğer üçüncü dünya harbi tek bir üniforma altında yapılırsa, harpten sonra bu muazzam ordu, muayyen kadro nisbetinde küçültülebilecek ve Birleşmiş Milletlerin kurulması mutasavver ordusu olacaktır. Şayet, ayrı uniformalar altında yapılacak olursa harpten sonra, milletler belki de hiç bir ihtiyaçları kalmıyacağı halde, gelenek olarak ordularını muhafaza edeceklerdir. Bu mesele mühimdir ve yanlış tefsirlere kapılmadan etraflıca anlaşılması gerektir. Müsterek ordu milletlerin hükümranlık haklarına, istiklâllerine ve hürriyetlerine hiç hanel getirmeden kurulabilir. Aksi halde, bu günkü şartlara tabi olarak kurulacak "Birleşmiş Milletler Ordusu" mefruz bir süsten başka bir şey olamayacaktır.

Diğer bir sebep olarak ta, yukarıda ileri sürdüğümüz sebepteki bazı noksanlıklara işaret edeceğiz: bu gün, Bolşevizm kadar şumullü bir gayesi olmakla beraber gene onun kadar aşıklık bir fikri ihtiva eden bir müstemlekecilik meselesi vardır. Buna karşı da şu iddiayı ileri süreceğiz : müstemlekecilik artık, yeni bir harbe sebebiyet veremeyecek kadar zayıflıyacak ve muharebeye lüzum göstermeden ortadan kalkacaktır. İşte, müsterek üniforma esasının kabul edilmesi bu hususu temin etmeye kâfi gelecektir. Zira, üçüncü dünya harbi neticesinde, dünya üzerinde milliyet cereyanı bu günkü ile kıyas kabul edemeyecek kadar kuvvetlenecektir. Milliyetçilik cereyanı müstemlekeci devletlerin durumlarını kökünden sarsacaktır. Hele müsterek ordu ile, hiçbir zaman karşılaşmak istemeyeceklerinden , mecburen müstemlekecilik te sakıt olacaktır.

Başka bir sebep, müsterek üniforma Birleşmiş Milletlerin daha iyi bir teşekkül olması için, müsterek gayeden sonra gelecek en kuvvetli müsterek sebep olacaktır.

Bolşevizmin dış tesir ile yıkılışında iki hali birbirinden ayırd etmek gerekir:

Bunlardan birincisi, hürriyet ordularının, daimi savaşlarla hatve hatve Rus topraklarını işgal etmeleridir. Yani Bolşeviklerin merkezi idaresi, sonuna kadar esaret altındaki bölgelerde otoritesini devam ettirebilecek ve işgal edilen yerlerde halk Sovyet idaresinden derhal işgal makamlarının idaresi altına geçecektir. Böylece idarî otorite bir taraftan diğerine geçeceği için kurtarılan ahali hiçbir otoriteye tabi olmamaktan doğacak kargaşalık ve anarşiye duçar olmayacak veya pek az ziyanla kendisini bu durumdan kurtarmış olacaktır.

Fakat biraz düşünülürse, bu halin zayıf bir ihtimal olduğu görülecektir. böylelikle daha kabili imkân olduğunu zannettiğimiz ikinci hale geliyoruz. O da, savaş daha hudut boylarında veya işgal henüz tamamlanmadan Sovyet merkezi ve ona murtabıt mahalli idarelerinin birdenbire çöküvermesidir. Çöküş ya kendiliğinden veya bir ihtilâl neticesinde olabilir. Ancak buradaki ihtilâl mefhumunu hemen aşağıdaki bahiste ele alacağımız "İç ihtilâl" le karış-

tırmamalıdır. O, mücerret olarak, hiçbir dış tesir ve sebep olmaksızın içerden kopacaktır. Halbuki, bunda hakiki amil dış tesirdir.

Bu taktirde, muvakkat bir zaman için nizam ve asayiş -bilzarure- temin edecek olan kuvvetlerin büyük bir süratle işgal keyfiyetini tamamlaması lâzımdır. Zira, iktisadî kısımda da tetkik edeceğimiz gibi, komünizmden sonra hangi karakterde bir ekonomik nizama geçilirse geçilsin, hiçbir otoriteye tabi olmayan bölgelerde çok vahim hadiseler cereyan edebilir. Bunlara manî olmak bizim vazifemizdir. Bu vazifeyi de, mümkün olan sür'atle henüz işgal edilmemiş araziye ele geçirerek sükûnet, nizam ve asayiş temin etmekle başaracağız. İleride etraflıca göreceğimiz "zaruri geçit devresi" bilhassa kurtarıcı ordular henüz uzaktayken Bolşevik idaresi sukut eden yerlerde yaşayan insanlar için mevzuubahs olacaktır. Şimdi Sovyet Rusyanın iç ihtilâl ile yıkılması ihtimali üzerinde durulm.

İ ç i h t i l â l l e

S o v y e t r e j i m i n i n y ı k ı l m a i h t i m a l i

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE.2250

Böyle bir ihtimalin mevcut olup olmadığının düşünülmesi bile, pek çok münakaşalara yol açabilir. Çünkü, dahilen öyle kuvvetli bir rejim kurulmuş bulunuyor ki, gizli siyasi polisi ipe, Kızılordu'suyla bütün idare ettiği memleketlere dehşet salmaktadır. Bu hale göre hiç kimsenin yerinde en bile kıpırdamaya hakkı ve mecali yoktur. İç ihtilâlin çıkması ihtimalinin az olması fikri bir dereceye kadar doğru olabilir. Fakat, böyle zor rejimleri değildir ki, daima ihtilâllere birer beşik olmuşlardır. Kısacası, hiç ümid etmediğimiz halde, Sovyet Rusyada ve işgali altında bulundurduğu yerlerde müştereken bir ihtilâl hareketinin vuku bulması her an beklenebilir.

Bu şekilde bir ihtilâl, "Mukaddes bir ihtilâl" olacaktır. Adına da, "Hukuku beşerî ihtilâli" denmesi doğru olur. İç ihtilâlin nerde ve ne vakit patlak vereceğini bilhemekle beraber, kuvvetli bir ihtimal dahilinde olarak, bu gidişle muhakkak vukua gelebileceğini söyleyebiliriz.

Bu takdirde, bütün dünya milletlerinin iç ihtilâle ellerinden gelen yardımı yapmaları gerekmektedir.

İhtilâlin çıkışı ve sureti cereyanı ise, ya münferit olarak Sovyetler Birliğinin herhangi bir mintakasında çıkması ile beraber süratle erafa yayılması şeklinde olacaktır. Veya, demokrasiye inanmış bir zümre Sovyetler Birliğinin en uçra köşelerine kadar ihtilâl teşkilâtı kuracak ve ihtilâli sevki idare edecektir. Yine ihtilâl, askeri bir ihtilâl yani ordu ihtilâli olabileceği gibi, halk kütleleki tarafından da çıkarılabilir.

Herne olursa olsun ihtilâl muhite duyurulacak kadar vüsat kazandığı takdirde, yüzde yüz muvaffak olacaktır.

Dünya proleterleri için, hiç durmadan ihtilâl programları hazırlayan, ihtilâl üniversiteleri kıran, çeteci yetiştirmek için mektepler açan ve bunlardan

sahte mareşal Tito gibi diktatörler çıkarabilecek kadar kabiliyet gösteren bu rejim için iç ihtilâlle yıkılmak her ne kadar hazin bir netice olsa da, ümit edilmeyecek bir şey değildir.

Böyle baskı altında tutulan toplulukların hayatında öyle devreler olur ki, baskının en kuvvetli derecesini bulduğunu zannettiğimiz bir anda kıymeti sıfıra düşer ve halk hakkını aramak yoluna geçer.

Sovyet Rusya dış alemle temaslarında harbe sebebiyet verecek bir harekette bulunmasa da, henüz ortada hiçbir belirti bulunmamasına rağmen iç ihtilâl vuku bulacaktır. Bütün dünya milletleri şimdiden o günü beklemeli, hatta zemin hazırlanmaya çalışmalıdır.

Sovyet Rusyanın iç ihtilâlle yıkılmasına umumi bir ihtimal olduğu için temas ediyoruz. Biz daha ziyade dış tesirle ortadan kaldırılması imkânının çok olduğuna kanlız. Bundan ötürü görüşlerimizi de tamamen dış tesirlerle yıkılmanın şartlarına uygun olarak aksettirmeye çalışacağız. Fikirlerimizin ufak tefek değişikliklerle iç ihtilâl neticesinde vuku bulacak hadiseler ve yeniden tesis edilecek rejimlere tatbik edilmesi mümkün olacaktır.

. I I I .

S O V Y E T R U S Y A Y I K I L I R K E N

G Ö Z Ö N Ü N D E B U L U N D U R A C A K E S A S L A R

Sovyet Rusya yıkılırken bir takım esasların göz önünde tutulması, bazı ana problemlerin önceden halledilmiş ve programlaştırılmış olması lâzımdır. Bu esaslar ve meseleler nelerdir? Sualine de, mantikî sıksilesine göre cevap vermeye çalışacağız.

Şimdi yıkılış devresi esnasında yapılması gereken işler ve nazarı itibara alınması lâzım gelen hususlarla yıkılıştan sonra takip edilecek yolun tesbiti meselelerini inceliyelim:

B i r h a s t a y a g ö s t e r i l e c e k d i k k a t v e i h t i m a m

Sovyet rejiminin yıkılış amillerini gözden geçirirken, yıkılma sebeplerini veren ve yıkılması gereken varlığın sadece rejim olduğunu görmüştük. Bizim, rejimin kötülüğünü temsil eden müesseseler ve şahıslardan başka, hiçbir tarafa husumet beslemeye hakkımız yoktur. Bunun sebepleri müteadit olup, doğrudan doğruya rejimin mahiyetinden doğmaktadır.

Sovyet rejimi, pek çok bakımlardan Hitlerizmle benzetilmekte olmasına rağmen, bazı cihetlerde ondan çok kötü bir hal arz etmektedir. Öyle ki, komünizm boyunduruğu altında inleyen memleketlerde ne haktan, ne adaletten ve hatta ne de insanlıktan bahsedilebilir. Bu rejimin, "halk" yahut "halklar" diye bahsettiği topluluklar, ~~her~~ birer sürü haline getirildiği farzolunan milletlerdir. Hitler Almanyasında "Üstün ırk" a mensup olanların bütün benlikleriyle rejim lehinde

çalıştıkları görülmüştü. Halbu ki, asıl adı ile S. S. C. B. (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği) diye anılan Bolşevik diyarında, kendisini kuvvetle hissettiren Rus kültürü ve Rus ırkından olan elebaşılar görülmesine rağmen, bizzat "Rus- Slav" ırkından olan halklar bile kendilerine düşman bir rejimin esaretine düşmüşlerdir. Şu halde netice nedir? Bolşevizme karşı yapabileceğimiz bir harp sadece onun bize düşman olmasından ileri gelmeyecektir. Onun dünya üzerindeki hürriyete ve hür milletlere karşı beslediği düşmanlık, tamamen ikinci plâna düşmekte ve onun yerini daha kuvvetli bir gaye almaktadır. Bu gaye, Bolşevik tahakkümü altında ezilen milletlerin, Rus milleti de dahil olduğu halde bütün milletlerin kurtarılarak insani haklarına ve hürriyetlerine kavuşturulmasıdır.

Bunun neticesi şudur: rejimin devrilmesi için Sovyetler Birliği fihâlinde atılacak her adım, bir istilânın değil bir kurtuluşun, yeni bir esaretin değil, ebedî hürriyetin müjdecisi olacaktır.

Sovyet Rusyaya karşı açılacak savaşta göz önünde bulundurulacak esasları teker teker tetkik cihetine gitmeden önce, ikinci cihan harbinden çıkarabileceğimiz ibret derslerini de hesaba katmamız lâzımdır. Fakat yukarıda da söylediğimiz gibi, üçüncü dünya harbini bir evvelki ile kıyaslamamız ancak bazı cihetlerden mümkün olabilecektir. Nürenberg mahkemesi devam ettiği sırada sadece ileri gelen bazı Nazi devlet adamlarının harp suçlusu gibi gösterildiğine şahit olmuştuk. Fakat, ikinci dünya harbinde Nazi partisi ve ileri gelenlerinin suçu olduğu kadar, üstün ırk hayallerine kapılan Alman milletin de geniş ölçüde suçlu olmasını hazırlayan sebepler vardır. Hatta, şimdiden bir çok tarihçinin kabul ettiği gibi, ikinci cihan harbinin sebepleri arasında, birinci dünya harbi ertesinde yaratılan, tamamen haksız, tek taraflı durumların da tesiri vardır. Buna mukabil, Sovyet rejimiyle yapılacak üçüncü dünya harbinde bu sebepler yoktur. Onda sadece bir zümrenin insanlığa karşı suç işlediğini görüyoruz. Yoksa, Rusyada, Bolşevik idaresinde destekliyen ne bir tek millet -onların tahiriyle halk- ve ne de pek ziyade lehinde buldukları bir proleter sınıfı vardır. Yani kızzat işçiler bile rejimin aleyhindedirler.

Birinci dünya harbi ertesinde Almanya aleyhinde yaratılan haksız ve tek taraflı durumların ikinci dünya harbine tesiri kabul edilebilirse de, Rusya aleyhine şimdiye kadar yaratılmış bir durum olmadığı ve ilgili her muahedenin Rusların lehine esaslar tesbit ettiği göz önünde tutulursa, Bolşevizmle yapılacak üçüncü dünya harbine böyle bir sebep gösterilemez. Bundan dolayı Almanya ile yapılan savaşta çıkarabileceğimiz ibret dersleri çok ~~çok~~ dar bir sahaya ve daha ziyade askeri hususlara mahsus olacaktır.

Karşımızdaki düşmanın, sadece muayyen bir zümreye ve bu zümrenin cebren tahakküm vasıtası olan komünist rejimine inhisar ettiğini görüyoruz. Bundan dolayı, hareketlerimizde çok ince ve hesaplı olmak mecburiyetindeyiz.

Yazımızın bu kısmına başlık yaptığımız gibi, Bolşevik rejiminin ve Komü-

nist partisinin yıkılışında nazarı itibara alacağımız kıstas, bir doktorun bir hastaya karşı göstermek mecburiyetinde olduğu dikkat ve ihtimamdır. Tıpkı bir apandisit ameliyatı gibi... Vucuda ve vucudu teşkil eden hücrelere pek az zarar vererek iltihaplanmış kör bağırsağı almak yegâne gayemiz olmalıdır. Bu tavsifî misalin de bazı hataları olduğunu söyleyebiliriz : her ne kadar dumura uğramış olsa bile, gene de bir uzviyetin parçası olmak karakterini arzeden kör bağırsağa karşı, komünizmin içtimai tazzuyla hiçbir ilgisi yoktur.

Ş i m d i d e n h e r ş e y i n i n c e d e n i n c e y e
h e s a p l a n ı p t e s b i t e d i l m e s i

İkinci dünya harbi sonunda Almanya ve Japonyanın işgali, pek o kadar düşündürücü ve bazı ön hazırlıkları mucip bir hadise değildir. Fakat bo-yunduruk altında yaşayan milletleri kurtarmak için, Sovyetler birliği arazisinin -geçici olsa da- işgali, ciddi tedbirler alınmasına lüzum göstermektedir.

Mihver topraklarının işgali ile, Rusyanın işgali arasında gördüğümüz farklar, rejimlerinin iktisadi karakt erlerindeki aykırılıktan doğmaktadır. Meselâ, Almanyayı ele alalım: bu memlekette de, Rusyada olduğu kadar ferdi ve ~~şahsi~~ insani ~~şahsi~~ kıymetlere bir önem verilmiyordu. Fakat, cemiyetin temel müesseselerine el sürülmemiş, mülkiyet gibi, aile gibi ön müesseseler ne kadar tahdide tabi tutulmuş olsalar, gine karakteristik vasıflarını yaşatabilmişlerdir. Bundan dolayıdır ki, Almanyada rejimi temsil eden siyasi ve hukuki müesseseler cemiyetin bünyesini altüst etmeden, doğrudan doğruya tahrip edilebilmişlerdir.

Bolşevik diyarında durum böyle değildir. 1917 ihtilâlinde ve daha sonraları, cemiyetin bütün tesisleri, katliamlar yapılarak, cinayetler işlenerek değiştirilmişti. Komünist nizamdan daha insani bir nizama geçerken, bunlardan onlarca, yüzlerce defa ağır olaylara şahit olabiliriz. Bunu düşünmek bile insana dehşet vermeğe kâfidir. Yaşamaya dahi hakkı olmayan insanlar, normal cemiyet hayatına ve bu hayatın düzenine kavuşuncaya kadar elde edecekleriserbestiyi çok kötü kullanabilirler.

Sovyetler birliğinde vaktile ihtilâl sırasında, hususi mülkiyet kaldırıldığı zaman, merkezi idare asayışı temin edinceye kadar geçen devrede cereyan eden hadiseler korkunçtu. İhtilâl sadece kapitalizmi değil, bütün cemiyet hayatını yıkmış ve komünist nizam nezdinde, hayvan sürülerinden başka birşey olmıyan insan "yığınları" kalmıştı. İşte bu güne kadar devam eden içtimai bünyeler de, mütemadiyen bu zihniyete göre talim ve terbiyesine çalışılan " Sovyet halkları " dır.

Fakat, öyle zannediyoruz ki, komünizmin boyunduruğu altında inliyen milletler, milli oluşmaları pek az kayıplara uğrayarak bu güne kadar gelebilmişlerdir. Bizim vazifemiz, bu millî bünyeleri hürriyete kavuşturmak olduğuna göre

gayemizin tahakkukuna kadar, aşılması zaruri olan geçit devresi içinde cereyan edebilecek kötü olayları önlemek mecburiyetindeyiz.

İşittiklerimize göre, şimdiye kadar Sovyet Rusyada hakiki bir sosyalizm kurulamamıştır. Onun yerine, kötü kullanılan müfrit bir devlet kapitalizmi hakimdir. Bu arada bir çok hususlarda, ferdî mülkiyet ve teşebbüs tamamen kaldırılmıştır. Yani bizim anladığımız manâda fert mülkiyetine hiçbir zaman yer yoktur. Halâ ~~şimdi~~ böyle iken birdenbire rejimin yıkılışını tasavvur edelim. Yeni bir nizam kuruluncaya ve asayiş temin edilinceye kadar, fertler sonsuz bir serbesti içinde kalacaklardır. İşte bu serbesti, onların normal cemiyetlerde görülen hususi mülkiyet hakkına sahip olma şekillerinden bambaşka şartlar altında mallara karşı harekete geçmelerini ve mal sahibi olmalarını sağlayacaktır. Böylece kaçınılması gereken bir durum meydana gelecektir. Bu durum, kuvvetli şahısların veya çetelerin, cinayetler işleyerek, etrafa dehşet salarak mal sahibi olma ihtiraslarını tatmine yarıyacaktır. Netice, sonsuz bir kargaşalık ve anarşidir. İnsanlar eşyalar için birbirilerine gireceklerdir.

Tabiatıyla bu hadiseler ahlâkı geniş ölçüde sukut ettirecektir. Rusyada rejimin telkin ettiği ahlâk ile, milliyetini devam ettiren esir milletlerin karşı ahlâkını karıştırmamalıdır. Yıkılış devresinde vukua gelebilecek böyle anormal olaylar, doğrudan doğruya milli bünyelere ve onların iç ahlâklarına tesir ederek sarsabilir. Binaenaleyh bir taraftan Bolşevizmi yıkarken, yıkılışın etrafa yapabileceği kötü tesirleri de önlemeye çalışmak lâzımdır. Kanaatimizce tadrîcî bir sistem takip edilmesi yerinde olacaktır.

Ancak, ekonomik meseleler hakkındaki görüşlerimizi topluca beşinci bölümde açıklayacağımız için, şimdi tekrar genel duruma döneceğiz.

Ekonomik ve ahlâki işlerden sonra ve bunlara muvazî olarak kurtarılacak milletlerin, dünya vaziyetini, modern devlet hayatının politik şartlarını, nihayet demokraside vatandaşlara lâzım gelecek vasat bilgiyi öğrenmeleri lâzımdır. Bu görev de bize düşmekte ve rejimin yıkılışı sırasında öncelikle ele alınması gerekmektedir.

Görülüyor ki, Bolşevizmin devrilmesi sırasında çıkabilecek her türlü meseleyi bu günden -imkân dahilinde- tesbit ederek, ona göre hazırlık yapmak lâzımdır.

Şimdi, genel olarak bu hazırlıkların bazılarını göz gezdirelim :

R u s y a y a k a r ş ı s a v a ş a c a k a s k e r l e r i n t a l i m v e t e r b i y e s i - Bolşeviklere karşı savaşılan askerlerin talim ve terbiyesine çok dikkat edilmelidir. Umumiyetle görüldüğü üzere, ordular, bilhassa düşman arazisi içinde yaşayan her ferde karşı husumet beslemişlerdir. Halbu ki, işaret ettiğimiz gibi, bizim rejimden ve temsilcilerinden başka hiç kimseye düşmanlık göstermiye hakkımız yoktur.

İşte bu vaziyet, savaşılan bütün askerlere öğretilmelidir. Onlar, işgal ettikleri her yerde, adeta kendi vatanlarını kurtaran kahramanlar gibi hareket etmelidirler.

Ö z e l p o l i s k ı t ' a l a r ı : Şimdiden özel surette muvakkat işgal için yetiştirilecek polis kitalarının programı hazırlanmalıdır. Tabiatı ile muvakkat işgal millî devletlerin kuruluşuna kadar devam edecektir. Bu geçit devresinde, harp yapan ordulara mensup askerlerin değil, özel surette yetiştirilmiş polis kuvvetlerinin daha yararlı olması ihtimal dahilindedir. Bunun için de, milletler arası bir polis teşkilâtı kâfi gelecektir.

Bolşeviklerin iktidardan uzaklaştırılmalarından hemen sonra, askeri birliklerin en son buldukları yerleri de terkederek her türlü işgal vazifelerini bu, "harbe iştirâk etmemiş" polisteşkilâtına devretmeleri ve muayyen bölgelerde hazırlanacak garnizonlara çekilmeleri zaruridir.

K a n u n l a r v e h a k i m l e r : Rusya'ya karşı harp açılmadan evvel, milletlerarası bir hukukçular komitesi seçilerek intikal devresi esnasında çıkabilecek kargaşalıklara mani olucu cezaî ve idarî kanunlar yapılmalıdır. Bu mesele hemen hemen davamızın belkemiğini teşkil etmektedir. İşgal ordularının arkasından emniyet ve asayişin gelmesi tamamen lehimize dir. Her memleket kadrosundan ayırarak bir kısım hukukçularını bu teşkilâtın emrine vermeli dir.

M a h k û m l a r ı n v e t e m e r k ü z k a m p l a r ı n a s e v k e d i l e n l e r i n d u r u m u : İkinci dünya harbi sonunda, Almanyada rastlanılan ölüm kamplarından daha beterlerine Rusyada rastlamamız mukadderdir. Buna karşı alınacak tek tedbir, cemiyetle her türlü ilgisi kesilmiş, adeta kendi insanlıklarından bile tecerrüt etmiş zavallıların kurtarılmasıdır. Fakat bu kurtarma işi, 1917 ihtilâlinde olduğu gibi, birdenbire serbest bırakma şeklinde olmamalıdır. Buna mukabîl kurtarılanları iyi bir disiplin altında, hayat şartları daha iyi yerlerde topluyarak, onlara hem cemiyeti, hem de hayatı sevdirecek bir terbiye verdikten sonra tedricen tamamen serbest bırakma cihetine gidilmelidir. Yalnız adî suçlardan mahkûm olanlarla rejimin mahkûm ettiği kimseler arasında bir tefrik yapılmalıdır. Adî suçlular hakkında yukarıki yola gidilmemesi iyi olur.

G ı d a S t o k l a r ı : Bu günden başlamak üzere, her millet tasarruf edebileceği miktarda gıda maddesini müşterek bir teşkilâtın emrine vererek büyük stoklar vücuda getirilmelidir. Ayrıca ilk istihlal faaliyeti başlayınca kadar milletlerarası teşkilât gıda maddelerinin dağıtımını da üzerine almalıdır. Normal hayat başlayınca, her cemiyet kendiliğinden bu görevi kendi kendine görmeye vaşlıyacaktır.

D o k t o r v e i l â ç : Harp içinde veya intikal devresi esnasında büyük salgın hastalıklar çıkabilir. Hatta, bizzat Bolşevikler bunu yapabilirler. Böyle bir tehlike ihtimaline karşı yapabileceğimiz tek şey, bu günden ilâç stokları yaparak gerekli sıhhi teşkilâtın kuruluş hazırlıklarında bulunmaktır.

Propoganda ve eğitim vasıtalarının sür-
atle harekete geçirilmesi : konumuzun önemli ki-
sımlarından birini ele alıyoruz. Burada esas, Bolşevik tahakkümü altında ya-
şayan milletlere dünya durumunun öğretilmesidir. Rus emperyalizmi altında in-
leyen milletler herhangi bir hür milletin, vasat efkârı umumiyesinin sahip ol-
duğu bilgi vasıtalarıyla teçhiz edilmelidirler. Bu gayeye ulaşmak için, deği-
şik yayın vasıtalarından istifade olunabilir : radyo, sinema, çeşitli matbua
yayını gibi...

Ayrıca mahalli lisanla konferanslar verdirilerek halka tesir edilmelidir.

Eğitim tesisleri olan mekteplere gelince, semeresi geç alınacak bir yol
olmasına rağmen, bunlardan da geniş ölçüde faydalanma yoluna gidilmelidir.

TDV İSAM

Kütüphanesi Arşivi

No ZE.2250

. I V .

R U S Y A D A B O L Ş E V İ Z M D E N S O N R A P O L İ T İ K
D Ü R Ü M

Bu bölümden itibaren, Sovyet rejimini tamamen mağlûp edilmiş ve idare
mekanizması başından atılmış farzederek, böyle bir durumla karşılaştığımız
zaman, hareketlerimizi nasıl düzenlememiz lâzım geldiği hakkında fikir ve
düşüncelerimizi ileri sürmeğe çalışacağız.

Rusyada Bolşevizmden ortaya çıkabilecek belli başlı meselelerden en mü-
himi, şüphesiz ki, politik durumun ne olacağıdır? Yeknazarda bu suale cevap
vermek kolay değildir. Teferrüata gittikçe bizi binbir zorluğun beklemekte
olduğunu kabul etmek mecburiyetindeyiz. Bunların hepsini birden şimdiden kes-
dirmek mümkün değilse de, akla gelen en mühimlerini aydınlatabilecek durumdau-
yız. Şimdi sıra ile, evvelâ milletlerin durumlarının tesbit edilmesi ve milli
devletlerin kurulması; sonra insan haklarının tahakkuku meselelerini inceli-
yelim.

M i l l e t l e r i n d u r u m l a r ı n ı n t e s b i t
e d i l m e s i v e
M i l l i d e v l e t l e r i n k u r u l m a s ı

Millet adı verilen varlık, nasıl tarif edilirse edilsin, daima yaşamak
özelliğine sahiptir. Milletler, ortadan ^{monkelerin sebepleriyle, dahilen efemenlik,} kaldırılmayan bir mahiyet arzette-
lerine karşı, haricen de bağımsızlık haklarını kaybedebiliyorlar. Keza bunun
da şiddetli ve hafif şekilleri olabiliyor. Gene milletler bu iki iç ve dış
hakkın muhafaza ve müdafaası için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar.

İkinci dünya harbinden sonra, bütün dünya, bu iki temel hakkın yalnız
sahibi tarafından değil, hürriyete âşık bütün milletler tarafından müdafa
edilmesi zaruretini anlama yoluna girmiştir. İşte bu düşünce tarzından hare-
ket ederek, asıl vazifemizin Sovyet rejimini yıktıktan sonra başladığını,

bağımsızlık ve egemenlik hakları ellerinden alınan milletlere bu haklarının iade edilmesi gerektiğini söyleyebiliriz.

Çarlığın yıkılışından sonra da, Sovyet-Rus idaresi altında aşağı yukarı 30 yıldan beri inleyen milletler, bu idarenin çarlardan devraldığı usullerle mutemadiyen milli bünyelerinin tahribine çalıştığını gördüler. Kütle halinde sürgünler, katliâmlar, Bolşevik dünyasında bugün bile devam ediyor. Bunun tabii neticesi de, Sovyet rejiminin yıkılışının takiben, teker teker teşekküle başlayacak olan milli devletlerin bazı güçlüklerle karşılaşmalarıdır. Bunların en başında nüfus hareketleri gelecektir. Sürgün edilen milyonlarca insanın tekrar vatanlarına dönmek üzere harekete geçecekleri görülecektir. Büyük bir intizam içinde cereyan etmesi gereken bu hadisede, önemli zorluklarla karşılaşmamız ihtimali vardır. Bunun için çok kuvvetli bir polis teşkilâtına ve inzibat tedbirlerine ihtiyaç duyulacaktır.

Biz istilâya uğrayan her memlekette görüleceği gibi, işgal edilen Sovyet arazisinde de, normal hayat kuruluncaya kadar az çok bir zaman geçecektir. Ancak, sistematik bir çalışma ile kısa bir zamanda istikrarlı hayata geçilebilir. Milli devletlerin kuruluşunda gözönünde bulundurulacak esaslar muhtelifdir:

Hudutların tesbiti meselesi, milli bünyelerin arazi üzerinde yerleşme şekillerine göre halledilebilir. Fikrimizce en makul olan usul budur. Bu hususta vukua gelecek ihtilâflara karşı en son yol plebisit olmalıdır.

Milli devletlerin idare şekli, tabiatıyla, demokrasinin anladığı manada cumhuriyet olacaktır. Anayasalar, demokrasiye uygun bir şekilde hazırlanmalı ve gerek vatandaşların insan hakları, gerekse milli egemenlik esası tamamen teminat altına alınmalıdır.

Sırası gelmişken, bir mikdar da peyk devletlere temas edelim. Sovyet peyklerini, biraz hatalıda olsa, Sovyet cumhuriyetleri gibi, telâkki etmek mecburiyetindeyiz. Çünkü, Demirperde arkasında her insan ve her mevcudiyet doğrudan doğruya Moskovanın emrinde bulunmaktadır. Binaenaleyh, Sovyetler Birliği hakkında söylediklerimizi, peyklere de teşmil edebiliriz.

Önemle üzerinde durulması gereken diğer bir konu da, bir kısmı hür ve müstakil yaşamakla beraber, diğer bir kısmı Bolşeviklerin boyunduruğu altında bulunan milletlerin/^{durumlarının}ne olacaktır.

Burada kabul edebileceğimiz tek kaide, milletlerin tümlüğü prensibidir. Bu prensibe göre, her millet parçalanamıyacak bir bütündür. Şayet, herhangi bir sebeple, bir milletin bir kısım arazisi ile üzerinde yaşayan millettaşlar topluluğu başka bir devletin hakimiyeti altına girerse, o milletin millî tümlüğü cebren sarsılmış olacaktır. Böyle durumlara düşen milletler için ilk gaye, tamamıyeti milliyelerine yeniden kavuşmaktır. Bu vaziyet, yapılan herhangi bir antlaşma ile, gasıp lehine, artık değiştirilemez şekilde tesbit edilmiş olsa bile, millî vicdanda millî tümlük esası yaşar ve sırası gelince millet yeniden tamamlığına kavuşur. Milletlerin, milletçe hür yaşama hakları

zamanımızda artık milletlerarası bir hak olmaya başlamıştır. Binaenaleyh, istiklâlleri ortadan kaldırılmış ve bütün arazileri Sovyet hudutları içinde bulunan milletler hürriyetlerine kavuşurken, Finlandiya, Türkeli gibi yerlerde yaşayan milletlerin de Sovyet Rusyanın elinde bulunan kısımlarını yeniden elde etmeleri gerekmektedir.

Türk milletinin yirmi milyonluk kısmı, bugün Türkiyede hürriyetine ve istiklâline sahip olarak yaşamaktadır. Fakat, Türk milletinin, gerek nüfus ve gerekse arazi bakımından mühim bir kısmı, Çarlık devrinden intikalen Bolşeviklerin boyunduruğu altında bulunuyor. Her Türk, milletçe hürriyete kavuşmaya, millî tümlüğün (tamamiyeti milliye) yeniden kurulması için elinden geleni yapmaya hazırdır. Türk milletinin asırlardanberi çignenen hakları, çok şükür ki, artık, milletlerarası adalet ve hukukun himayesine mazhar olmak ve bunu istemek durumundadır.

Yirminci asrın hür Türkleri, esaretten kurtulmanın ne olduğunu Anadolu istiklâl savaşında görmüşler, kendi ruhlardan bir parçanın Moskof istibdadı altında kıvrınmasına senelerdenberi tahammül edegelmüşler ve hiçbir milletin bir karış toprağında gözleri olmadığını bundan ~~senelerce~~ ^{yıllarca} evvel haykırmışlardır.

Türk milletinin milletçe hürriyete kavuşması, dünyanın, adil ve milletlerin egemenlik, bağımsızlık haklarının bütün milletlerce teminat altına alındığı günlere yaklaştığını işaret edecektir. Gerek tamamı, gerekse bir kısmı Moskof boyunduruğu altında bulunan milletlerin kurtarılmasını, hürriyet, egemenlik ve istiklâl haklarına sahip olarak, dünya milletleri arasında lâyük olduğu mevkiî almasını istemek her Türkün millî vazifesidir.

İ n s a n h a k l a r ı n ı n t a h a k k u k u

Bolşevik idaresinden kurtarılan milletler devlet haline geçtikleri zaman her şeyden evvel gözönünde tutacakları esas, ferdî hak ve hürriyetlerin teminat altına alınmış olmasıdır. Buna göre, artık herhangi bir milletin yeniden diktatörlükle idare edilecek esaslar kabul etmesi caiz değildir. Bu günün demokratik devlet hayatında uyulması icap eden bütün kaidelerin her milletin kendi bünyesine uygun bir şekilde ortaya konması lâzımdır.

Bu günkü Sovyet Rejimi altında, insan hak ve hürriyetleri gibi bir kıymete rastlanmadığı için, insanlar her an ölümle karşılaşabilecek veya zindanlara sürüklenebilecek bir yaşama tarzına tabidirler. İşte, insan haklarının tahakkuku ile evvelâ bu ana mesele hal yoluna girecektir.

İnsan hak ve hürriyetlerinin teminat altına alınmasıyla beraber, politik hayat artık nizama girmiş bulunacaktır+.

. V .

K O M Ü N İ Z M İ N Y E R İ N E G E Ç E C E K İ K T İ S A D İ
S İ S T E M

Komünist rejim, yerini hangi karakterde bir ekonomik nizama terkedecektir? Bu mesele oldukça ağır bir mevzudur. Onun için bizden daha selâhiyetli kalem sahiplerinin yapacakları tetkiklere önem vermek yerinde olur. Ancak, biz de, konumuzun ana hatları içinde bulunduğunu gözönünde tutarak kendi basit düşüncelerimizi yazmak cesaretini gösteriyoruz.

Komünizmin yerine geçecek iktisadî sistem hakkındaki fikirlerimizi üç kısma ayırarak açıklayabiliriz :

Birincisi, zarurî geçit devresinin tasviridir

İkincisi, Bolşevizme tabi yerlerde bu gün mevcut ve devlet mülkiyetinde (müşterek mülkiyet altında) bulunan istihsal ve istihlâk mallarının akrabetleridir,

Üçüncüsü ise, mahiyetî itibariyle yeni ekonominin yöneleceği istikamet ve tekârül yoludur.

Z a r u r i g e ç i t d e v r e s i n i n t a s v i r i

Yukarıda üçüncü fasılda Sovyet Rusya yıkılırken gözönünde bulundurulacak esasları tetkik ederken, bu meseleye de bir nebze temas etmiştik. Bolşevizmin dış tesirle yıkılışına bakarken işaret ettiğimiz gibi, Sovyet rejiminin idarî otoritesi yıkıldığı zaman, millî devletlerin teşkiline kadar emniyet ve asayişî temin görevi işgal kuvvetlerine düşecekti. Fakat savaş ~~zamanı~~ hudut boylarında iken veya azçok içerilere girmiş olmakla beraber henüz Sovyet arazisinin tamamı üzerinde kontrol tesis edilmeden Bolşevizm birdenbire çökerse ne yapacağız? Bu zaten esaret altında yaşayan insan topluluklarının içtimâî sükûnu bozacak derecede aşırı serbestiye kavuşmaları demek olacaktır. İşte işgal keyfiyeti tamamlanıp, alınan tertipler kendini gösterinceye kadar, bu serbesti bası yolsuz hadiseler doğurabilecektir.

Biz bu devreye "Zarurî geçit devresi" adını veriyoruz. Anormal şart altında yaşayan Sovyet diktatörlüğünün, dış tesirin tazyikini hissettiği anda kendiliğinden çökmek kadersizliğine (!) uğrayacağı büyük bir ihtimal dahilindedir. Yani, bu taktirde, insan toplulukları hiçbir kayda ve şarta bağlı bulunmadan, hiçbir idarî otoriteye tabi olmadan yaşamaya başlayacaklardır. Böyle bir durum, siyasî mahsurkarı bertaraf, iktisadî bakımdan da kötü neticeler doğurabilir. Hadise şudur: bir yanda, ev apartıman, fabrika, buğday yığını, çeşitli yiyecek stokları, giyecek eşya depoları, hayvan sürüleri, hatta, gemiler, hangarlar, depolar, demiryolu malzemesi gibi komünist nizam icabı doğrudan doğruya ve topluca fert mülkiyetine mevzu olamayan mallar, diğer tarafta ise, en basit ihtiyaçları bile tatmin edilmekten çok uzak olan insan kütleleri var. Bu insanların bu mallarla münasebetlerini ise, komünist nizam normal hayat seviyesinin çok altında tutarak, ihtiyaçlarını karşılamak-

tan aciz bir vaziyette tahdit etmiş. Yani ortada bir sürü mülkiyet mevzuu ile cebren bunlarla özel temastan menedilen insanlar mevcut. Bu menedici kuvvetin ortada kalktığını farzederseniz ne gibi bir hal vukua gelecektir?

Mania birdenbire ortadan kalkınca, insanlar mülkiyet mevzularına doğru harekete geçeceklerdir. Bu hareket, hem ihtiyaçları tatmin etme saikiyle ve hem de mal sahibi olma hırsına alet olarak yapılacaktır. Neticede, mevcut otorite yıkılıp da, henüz idari bir nizam kurulamıyan yerlerde kargaşalık ve anarşi çıkacaktır. Gene, önceleri mülkiyet, ihraz ve işgal yollarıyla fertlere intikal ederken, sonraları ihtiyaçların tatmini hudutlarını aşarak, büyük soyguncu çetelerinin veya kuvvetli münferit şahısların etrafı kasıp kavurarak, öldürerek, korkutup kaçırarak mal sahibi olma ihtiraslarını giderme yolu olacaktır.

İşte bütün bunlar, daha bazı olaylarla birlikte, bize, "zarurî geçit devresi" ni gösterecektir. Şimdi buna karşı alınabilecek tedbirlere göz gezdirelim:

Müşterek mülkiyet altında bulunan malların akıbeti

Komünist nizamın, nasıl bir ekonomiye yerini terkedeceğini aşağıda tetkike çalışacağız. Yalnız, şunu söyleyebiliriz ki, fertlere siyasi ve iktisadi hak ve hürriyetlerin sağlandığı bir yerde, bu gün Rusyada tatbik edilen nevinden bir iktisadi nizama yer yoktur. Hatta, ne kadar sosyalizme doğru gidilirse gidilsin, demokrasinin insan hakları prensibinin yerine getirilmesine imkân olmıyan bir durum asla yaratılamaz.

Buna göre, ferdi ve insanî kıymetlerin gözönünde tutulduğu bir yerde ferdi mülkiyete, özel teşebbüs ve sermayeye az çok bir yer vermek mecburiyetindeyiz demektir.

Ancak, bu fikirle hareket ederken, iki hali birbirinden ayırdetmemiz gerekiyor : biri, yıkılış esnasında Sovyetler Birliğinde mevcut istihsal ve istihlak mallarının mülkiyet hakkının, müşterek veya devlet mülkiyetinden fertlere intikal edip edemeyeceği ve bunun taksim yahut tahsis suretiyle yapılıp yapılamıyacağıdır. Diğeri ise, Bolşevizmin yıkılışından sonra, ferdi emek mahsulü olan mallar üzerinde fertlerin tasarruf haklarının tayini ve bunlardan kapitalist bir nizama geçilebilip geçilemeyeceği meselesidir?

Biz, birinci meseleyi bu bahiste, ikincisini ise, hemen aşağıdaki bahiste ele alacağız.

Yukarıda, geçit devresini gözden geçirirken, bu devre sırasında vukua gelebilecek bazı olaylara işaret etmiştik. Bunlara külliye mani olabilmemize imkân yoktur. Ancak, inzibat ve asayiş bir an evvel temin edici tedbirlerle bu devreyi kısaltabileceğimiz miktarda muvaffak olacağız demektir. Harp sırasında, meselâ, tahliye edilen yerlerin hemen işgalinde bile, bir kaç saatlik

müddet içinde dahi, geçit devresi kendini gösterecektir. Hele söylediğimiz gibi, Sovyet idaresi, dış tesirin tazyiki altında birdenbire çöküverirse, Sovyetler birliğinin vasî arazişi içinde idari bir otoriteden mahrum kalacak insan toplulukları üzerinde geçit devresi tam tesirini gösterecektir. buna karşı yapabileceğimiz tek şey de, içinde bulunduğumuz sürat asrının bütün imkânlarından faydalanarak nizam ve asayişini temin etmektir.

Siyasî bakımdan bu tedbirleri alırken, iktisadî cepheden de, hiç kimsenin mevcut istihsal ve istihlâk malları üzerinde ferdi mülkiyet hakkını kendiliğinden iktisap edemeyeceğini ilân etmemiz lâzımdır. Yani, bilzarure, bu bakımdan komünist nizam bir müddet daha devam edecektir. Bu, geçit devresine şu bakımdan tesir edecektir ki, fertler ancak, giyecek ve yiyecek gibi zaruri olan ~~gayresına~~ ^{esya} gayresına aşırı bir tahaccüm gösteremeyeceklerdir. Zira, bunları elde edenlerden, ellerindeki eşya tekrar geri alınacaktır. İctimâî adalet kaidesi bizi bu yola sevk etmektedir. Eğer bunu yapmazsak, Sovyetler Birliği arazisi dahilinde yaşayan insan topluluklarının bütün içtimâî düzeni bozulacak ve hatta yeniden millî devletlerin teşekkülü akamete uğramak tehlikesine maruz kalacaktır.

Şu hale göre, yıkılmış esnasında mevcut mallar üzerinde fertler doğrudan doğruya mülkiyet hakkı tesis edemeyeceklerdir. Buna mukabil, taksim, tahsis, diğer usullerle, nizam altında malların mülkiyet ve tasarruf hakları şahıslara geçebilecektir. Ancak bu da, mevcut malların hepsi üzerinde değil, bir kısmı üzerinde tatbik olunabilecektir.

Dağıtmayız, ya bu gün meşru bir kuvvet olarak tanıdığımız, "Birleşmiş Milletler Teşkilâtı" yapacaktır. Yahut da, kuruluş imkânlarının çabukluğuna göre mahalli makamlar bu işi üzerlerine alacaklardır.

İstihsal ve istihlâk mallarından ferdi mülkiyete mevzu olabilecek kısımla olamıyacak kısımları şöyle sayabiliriz:

- 1- Dağıtma yoluyla fertlere verilecek mallar,
- 2- Devletçilik prensibi ile idare edilecek mallar,
- 3- Milletler arası işletmeler,

1 - Dağıtma yoluyla fertlere verilecek mallar:

Bir kısım istihsal ve istihlâk malları doğrudan doğruya fertlere dağıtılabilecek, yani kabili taksim bir mahiyet arzedecektir. Bunların en başında arazi mülkiyeti gelir. Arazinin köylülere taksimini, ikinci dünya harbinde Almanlar işgal ettikleri yerlerde yapmışlar ve bundan iyi neticeler almışlardır. Kolhoz ve Sovhozlarda mevcut traktör, kamyon vesaire gibi zirai istihsal vasıtaları da, kooperatif şeklinde kurulacak idarelere verilebilir. Bu da bir nevî ferdi mülkiyete tahsis olacaktır. Daha sonra, şehirlerde ev ve apartmanlar kat mülkiyeti şeklinde, kabili taksim birer mal haline getirilecektir. Gıda maddeleri ve giyecek eşya gibi gündelik istihlâk mallarına gelince, şehir, kasaba ve köylülerde bunlar da taksim edilebilir. İkinci dünya harbi ertesinde U.N.N.R.R.A. teşkilâtının faaliyeti buna temel olabilir. Hatta bu gündelik is-

tihlâk maddeleri mevcut ihtiyaca kâfi gelemeyeceğinden, bütün dünya milletlerinin yardımlarına başvurulacaktır. Verdiğimiz misaller dışında kalan bazı eşya da bu usule kıyas yoluyla tabi kılınabilir.

2 - Devletçilik prensibi ile idare edilecek mallar:

Takdir buyunulur ki, komünist bir rejimden normal bir nizama geçiş bazı takyidata uğrayacaktır. Öyle istihsal vasıtaları vardır ki, ne doğrudan doğruya ve ne de dolayısıyla fert mülkiyetine tahsisine imkân olmayacaktır. Fabrikalar, maden ocakları gibi. Demir, kara ve deniz yollarındaki nakliye vasıtalarıyla uçaklar da bu meyandadır. Bunları ne yapacağız? Bütün dünyada bunlar hakkında kısmen devletleştirme usulü tatbik edilirken, zaten sermaye temerküzüne rastlanmasına imkân olmayın, mütefeffa Bolşevik rejimine tâbi topraklarda basit bir zihniyete kapılarak bu ~~faaliyeti~~ ^{malları} ferdi faaliyete terkedemeyiz. Şu halde ne olacak? Sovyet rejiminden sonra teşekkül edecek milli devletlerde, vasat hadden daha fazladevletçilik prensibine yer vermek mecburiyetinde kalacağız. Bu da, komünizmin yerine kurulacak iktisadi rejimin, gene sosyalist metodlara geniş ölçüde yer vermek ihtimalini gösteriyorsa da, asla komünizmin ferdi istisnar ^{edil} şekline dönüş manâsını taşımıyacaktır.

3 - Milletlerarası işletmeler.

Sovyetler birliğinin yıkılışını takiben kurulacak milli devletlerde ziyadesiyle devletçiliğe yer verileceğini işaret ettik. Şimdi en mühim meselelerden birine geliyoruz. O da, sanayi bölgelerinin, vapur ve emsali gibi deniz vasıtalarının, lokomotif ve vagonların, çok büyük fabrikaların nasıl idare edileceğidir? Çünkü bu saydığımız mallar üzerinde, sadece bulunduğu mekâna sahip milletin değil, Sovyet esaretinden kurtulan bütün milletlerin müşterek hakları olacaktır. Zira bunların tesisinde, kendi tabirleriyle "Sovyet Hakları"nın hiç bir mahalli menfaatî göz önünde tutulmamıştır. Bütün bunlarda, şu veya bu millî devletin değil, bir zamanlar Sovyet idaresinde yaşayan bütün milletlerin müşterek ve müsavi hakları olduğunu kabul etmek aztırarındayız. Şu halde, böyle ~~büyük~~ büyük tesislerde, daha doğrusu, herhangi bir millete maledilmesi diğer esaretten kurtarılacak milletlerin haklarına aykırı düşecek her bir istihsal malı üzerinde milletlerarası işletmeler kurmak esasını tatbik etmelidir. Yalnız burada, büyük tesisler tabiîni kullanarak, milletlerarası işletmeler müessesesini geniş ölçüde tahdit etmek lüzumunu hissediyoruz. Çünkü, aslına bakılırsa her bir mal üzerinde müşterek mülkiyet icabı, her ferdin olduğu kadar her millî topluluğun da eşit hak sahibi olması gerektir. Ama, yalnız büyük tesisler üzerinde milletlerarası işletmeler kurulursa, istenilen gayeye tam olarak varılmış olur.

Y e n i e k o n o m i n i n y ö n e l e c e ğ i i s t i k a m e t

Bolşevizmden sonra, ilk zamanlarda fertler ancak gündelik kazançlarına göre kendi iktisadî durumlarını düzenleyeceklerdir. Büyük ve hatta orta çapta

servet sahibi kimselere rastlanamayacaktır. Binaenaleyh, başlangıçta, belki de çok uzun sürecek seneler içinde, fertler kendi emeklerine göre yaşayacaklardır. Sermaye temerküzünün olmayışı ve bunun ancak zamanla teşekkül edebilmesinin ihtimali bulunması yüzünden, zaten azçok sosyalist esaslarla mücehhez olarak kurulacak millî devletlerde içtimâî adalet müessesesinin gerekli kanuni tebirlerle tam ve mükemmel olarak tesis ve haledilmesi imkân dahilene girecektir.

Sermayenin temerküzü hakkında ekonomistlerin izahları malûmdur. Eskidenberi liberalist esaslarla göre yaşayan devletlerde görülen içtimâî haksızlıkların, Sovyet idaresinin kalkmasından sonra hürriyete kavuşacak milletler arasında yeniden doğmasına mani olmak elimizdedir. Serbest faaliyet müessesesinin bütün unsurları yavaş yavaş inkişâf ederken, ve normal cemiyetlerde gördüğümüz duruma yaklaşma başlarken, sosyal nizama bozmadan, içtimâî adalet kaidesini gerçekleştirebiliriz. Böylece, cemiyet hayatında ebedî saâdetin formülü belki kolaylıkla bulunacaktır.

Komünizmden sonra kurulacak ekonomik nizamın ana karakteri, umumi bir görüşle ifade etmek istersek, daha iyi ve mutedil bir sosyalizmden başka birşey olmayacaktır.

. V I .

İ Ç T İ M A İ V E K Ü L T Ü R E L D U R U M

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE.2250

Sovyet rejiminin insan ve cemiyet telâkkisi karşısında, içtimâî müesseselerin ne durumda olacağı kolayca kestirilebilir. Kültürel duruma gelince, ilk ihtilâl mektebinden bu güne kadar, mütemediyen dar kalıplar halinde komünizmin aşılannıya çalışıldığı ve her çeşit yayın vasıtalarıyla bu cihetin takviyesine gidildiği görülmektedir.

Bunların neticesi ne olabilir? Yer yer millî şuurunu kaybetmiş cemiyetler... Zayıf ve silik bir hale girmiş aile hayatı... Allaha inancı olmayan, aşağılık duyguların esiri milyonlarca insan...

Kültür bakımından da, ana vasfı Rus emperyalizmini temsil etmek olan Rus kültürünün kızıl komünist telkinleriyle yüklü olarak mutaassıp dar kalıplar halinde, boyunduruk altında inleyen milletlere aşılannması... Bundan da, yeni nesillerin millî kültürlerinden pek çok şey kaybetmiş olmaları neticesini üzüntü duyarak çıkarabiliriz.

Bolşevizmin yıkılmış olduğunu farz edersek, iyi ve insanî günlerin gelmesi ile beraber, bütün içtimâî ve kültürel müesseselere yeni bir veçhe vermek lâzım gelecektir.

Herşeye rağmen iddia edebiliriz ki, Sovyet boyunduruğu altında inleyen milletler, bu güne kadar, içten içe kendi öz müesseselerini devam ettirebilmişlerdir. Heke Türklerde aile, din, ahlâk gibi içtimâî müesseselerin halâ eski

kuvvetini muhafaza etmekte olduğuna kaniiz.Rejimin değişmesiyle beraber, komünistlerin mutaassıp tazyikleri altında bile yaşama kabiliyeti gösteren bu müesseseleri yeniden açık ve müessir bir şekilde ortaya çıkarmak lâzımdır. Bu kurtarılan memleketler ahâlisinin durumlarına göre değişecek bir esas olmakla beraber, müşterek kaide, komünizmin aşıladığı adet ve ananelerin, bunlardan dödinsizlik, ahlâksızlık vesaire gibi hallerin kaldırılmasıdır.

Hülâsa bir kalkınma hareketine ihtiyaç vardır. Kalkınma iki şekilde olacaktır :

Birincisi, cemiyetlerin kendi bünyelerini kendi kendilerine içlerinden tairimleri. Yani, içtimai bünye,kendiliğinden içten içten cemiyetin gözle görünmez eliyle kalkınmaya başlar.

İkincisi ise, kültür vasıtalarından istifade ederek kalkınmasıdır.

Bunlardan biri, cemiyetin umumi seviyesini yükselterek aynı zamanda fertlere tesir eder. Diğer ise, teker teker fertlerin seviyesini yükselterek, dolayısıyla cemiyetin yükselmesini temin eder. Her ikisi birbiriyle bağdaşarak öyle güzel hareket ederler ki, kısa bir zamanda normal vaziyetin avdet etmiş olduğunu görebiliriz.

Cemiyetin manevi vasıflarından olan, kendi kendini kalkındırma veya tekâmül hareketi , üzerindeki baskı kalkınca derhal kendini gösterecektir. Her cemiyetin kendine göre değişen, aile; ahlâk, din gibi telâkkileri gelişebilmek için azçok bir serbestiye ihtiyaç gösterirler. Serbestinin iadesi onların kendi bünyelerindeki bütün özellikler ortaya koyacaktır.

Kültürel terbiye vasıtasıyla, hürriyet içinde yaşamakta olan insanların öğrenebilecekleri her şey öğretilir. Bu iyi bir yaşama şartı demektir. İnsanların sadece bilmesi değil , aynı zamanda mukayese ile bilgisinin değerini ölçebilmesi de lâzımdır. Komünizm bu mukayese hakkını kaldırmıştır. Halbuki, mukayese hakkına sahip olan insanlar daima daha iyiye ve doğruya gideceklerdir.

Aile, din, ahlâk gibi içtimai müesseseler, Bolşevik boyundruğundan kurtarılan milletlerin kendi bünyelerine göre meydana çıkmalıdır. Yani kendi bünyelerinde zaten mevcut olan bu müesseselerin serbestçe ortaya çıkarılmasından başka işimiz yoktur.

Kurtarılan milletlerin kend kültürlerine sahip kılınmaları, onları işliyerek yükseltmeleri esası kabul edilmelidir. Bu münasebetle Bolşevik idaresine tabi memleketlere Rus emperyalizmini temsil eden kültürün tesirsiz bırakılması veya eski tesirlerinin silinmesi için elden ne gelirse yapılmalıdır.

. V I I .

B O L Ş E V İ Z M İ N Y I K I L I Ş I N D A N S O N R A

D Ü N Y A S İ Y A S İ M U V A Z E N E S İ

Yukarıda, Bolşevizmden sonra iç politik durumun ne olacağını incelemiştik. Fakat mesele sadece bununla kalmıyacaktır. Bugünün büyük devletleri arasında bulunan Sovyetler Birliğinin dünya politika muvazenesine tesiri ve rolü küçümsenmemelidir. Birleşmiş Milletlerde üç büyük devletten biri olan Rusya'nın, diğer iki büyük devlete karşı takındığı tavır neticesinde vücuda gelmiş bulunan siyasi muvazene, sovyet rejiminin yıkılışını takiben ne gibi tahavvül-
lere uğrayacaktır? işte, bize ihtiyatlı hareket etmeyi tavsiye eden iyi bir soru!..

Bu soruyu cevaplayabilmek için, günümüzün beynelmilel politika hayatına bir kere bakmak yerinde olur. Gerek Birleşmiş Milletler teşkilâtı içinde, gerekse barış için yapılan görüşmelerle diğer milletler arası politika sahalarında, iki ayrı ve zıt kuvvet temerküzü vardır. Bunlardan bir tarafı, -bugün için- İngiltere ve Amerika ile temsil edilen hürriyete âşık milletler; diğertarafı da, yıkılması icap ettiği fikrini ileri sürdüğümüz Sovyetler Birliği ve İkinci Dünya harbi ertesinde tesis ettiği demir perde içinde kalan peyk devletler teşkil ediyor.

Hürriyete âşık milletler safında Amerika Birleşik Devletleri, hem kendi menfaati ve hem de temsil ettiği ideoloji dolayısıyla, Rusyanın bir hamlede yutmaya çalışacağı küçük devletlere karşı yardımcı bir durum alıp, onlara geniş ölçüde krediler sağlayarak yardımda bulunuyor. Bu suretle Amerika hürriyete âşık milletlerin sempatisini kazanmış oluyor.

Bütün bunlar Sovyet Rusyanın karşısına hakiki kuvvet olarak dikilen Anglo-Amerikan âleminin diğer dünya milletleri üzerinde geniş ölçüde nüfuz kazanmalarına vesile olmuştur. Son zamanlarda Amerika, İngiltereden daha üstün bir duruma geçmiştir. Fakat, bilhassa Amerika Birleşik Devletlerinin bolşevik tehlikesine karşı cephe alan milletlere yapmış olduğu yardımlar, Sovyet Rusya baki kaldıkça sırf bir yardım kastile yapılmış hareketler olarak kalacaktır. Yani Amerika Birleşik Devletlerinin iyi niyetinden şüphe etmek şimdilik yersiz ve lüzumsuzdur.

Buna mukabil, dünya politika hayatına aşağı yukarı bir muvazene veren iki büyük kuvvetten birisi olan, Sovyetlerin yıkılışını takiben, Amerika ve yanında İngiltere Birleşmiş milletler teşkilâtında ve diğer politika sahalarında münferit olarak nazım rol oynayabilecek tek kuvvet olarak kalacaklardır. Gene, hürriyete âşık milletler kendi cephelerinde bulunmakta devam edeceklerdir.

Bu takdirde ne gibi bir siyasi muvazene kurulabilir? Sovyetler Birliğinin yıkılışını takiben, Amerika ve İngilterenin diğer devletlerle olan himaye mün-

sebetleri, artık fazla ve lüzumsuz görülecek alâkalar mahiyetini alacaksa da, bunların kuruluş sebepleri bakımından, hüsnüniyete ve hatta talebe müstenit olması, Amerika ve İngiltereye bir kusur atfına sebep olmayacaktır.

Maamafih, biz, sonradan gelecek ihtirasları da göz önüne alarak, objektif mütalâa zihniyetinden ayrılmadan yeni siyasi muvazenin hangi temeller üzerine kurulabileceğini tesbite çalışalım.

Bolşevizmin yıkılışı anında, ana vakıa olarak kabul edeceğimiz durum, Rusya'ya karşı yapılmış olan savaşta nazım bir rol oynamış olan büyük devletlerin ve bunlardan bilhassa Amerikanın, kendilerine nazaran küçük devletler ve milletler üzerinde fevkalâde nüfuzları olacağı idi. Bu durumun, tek taraflı bir faikiyet olarak devam etmesine imkân yoktur. Hem de, bu tek taraflı faikiyetin nasıl kullanılacağı bilinmemektedir. İyi veya fena gayelere vasıta olabilir.

Şu halde netice ne olabilir?

Ya Amerika ve İngiltere iyi niyetle hareketi elden bırakarak harp ertesinde kendi lehlerinde teessüs eden durumu istismara kalkacaklardır. Bunlar, ayrı ayrı iki yeni kutup olma yoluna da gidebilirler. Bu takdirde bir taraf muhakkak kötü niyeti temsil edecektir. Bunun sonunda hürriyete âşık küçük milletlerin yekpare bir kuvvet haline geçip, karşı kuvveti meydana getirmeleri lâzım gelecektir. Eğer böyle olursa, Birleşmiş Milletler ülküsünü tahakkuku ve iyi günlere kavuşma ümidi biraz daha gecikecektir.

Yahut da, gene Amerika ve İngiltere, artık lüzumsuz sayılacak bu alâkalarını kötüye kullanma yoluna sapmayacaklardır. Borç münasebeti gibi zaruri haller müstesna, bütün milletlerle olan diğer faikiyet rabitalarından feragat edeceklerdir. Bu suretle diğer dünya milletleri ile, temsil ve telkin etmeye çalıştıkları ideolojiye uygun münasebetlere girişeceklerdir.

Biz, birinci halin vuku bulacağına ihtimal veremiyoruz. Buna mukabil ikinci halin hakikat haline geleceğine ^{bizi} ikna ettirici bazı sebepler görüyoruz. O zaman, artık dünya devletinden bahsedebiliriz. Fakat bu dünya devleti, umumî manâda anladığımız bir devlet değildir. Ancak kısa ve toplu bir tabir olduğu için kullanılmıştır. Hakikatte ise, millî devletlerin istiklâllerine ve egemenliklerine riayet eden, halihazır " Birleşmiş Milletler " teşkilâtının daha müttekâmil bir şekli bizim tasavvurlarımızın hudutlarını çizmektedir.

Ancak bu hale de doğrudan doğruya geçilmesi imkânı nakıstır. Çünkü ortada bir de sömürgecilik ve sömürgeler davası vardır. Fakat, sömürgecilik siyasetinin çok zayıflamış bir hale geleceğine ve kendi kendine ortadan kalkacağına artık inanabiliriz. Bolşevizmin yıkılışından sonra, dünya üzerinde geniş ve şumullü bir şekilde görülecek olan milliyetçilik cereyanı sömürge bölgelerinde de kendi halinde milli devletler teşkiline kâfi gelecektir.

Bundan sonra, sulh ve sükûn içinde bir dünya nizamına kavuşacağımız günleri bekleyebiliriz.

Her insanın korkudan kurtulma, etrafında cereyan eden olayları öğrenme, istismar edilmeden karnını doyurma ve vicdanının sesini dinleyebilme hürriyetlerine sahip olduğu yeni bir dünya nizamı!..

Mes'ut, bahtiyar bir insanlık aleminin dünyası!..

Ve:

Kendi mevcudiyet, egemenlik ve hürriyetlerinin, diğer dünya milletlerinin mevcudiyet, egemenlik ve hürriyetlerinin devamına ile kabil olabileceğini idrâk eden milletlerin kuracaklara dünya idaresine doğru yolculuk...

S O N

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE.2250

Ankara,
1. Ağustos.1947
Erhan Löker